

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ۲۳۸۳-۶

تاریخ ۲۵/۲/۶۱

بجسالی

دفتر شورای نگهبان
تاریخ ۱۳۶۱/۲/۲۵
شماره ۴۶۴۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۸۰۱۲ مورخ ۱۳۶۰/۲/۳۰ دولت در خصوص دولتی
کردن بازرگانی خارجی که در جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۶۱/۲/۲۱
مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی بتصویب رسیده است در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم
به پیوست ارسال میگردد. /

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

اکبر هاشمی

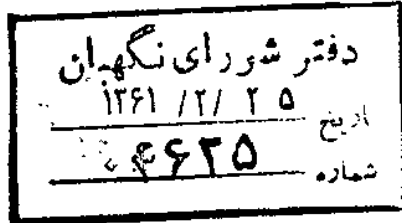

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

شماره ۳۳۸۳

تاریخ ۶۱/۲/۳۵

بخش

لایحه دولتی کردن بازرگانی خارجی

فصل اول - کلیات

فصل دوم - مراکز خرید و مراکز صدور .

بخش " الف " - وظایف و اختیارات مراکز خرید .

بخش " ب " - وظایف و اختیارات مراکز صدور .

بخش " ج " - امور مشترک مراکز .

فصل سوم - دفاتر نمایندگی خارج از کشور .

فصل چهارم - شرکتهای خدمات بازرگانی .

فصل پنجم - هیات عالی نظارت .

فصل ششم - سازمان خدمات حسابداری و حسابرسی .

فصل هفتم - مقررات مالی و اداری

بخش " الف " - امور مالی .

بخش " ب " - امور اداری .

فصل هشتم - تکمله .

فصل اول - کلیات

ماده ۱- بمنظور دولتی کردن بازرگانی خارجی مصرح در اصل چهل و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، وزارت بازرگانی موظف است بر اساس این قانون و اساسنامه های مربوطه که بتصویب مجلس شورای اسلامی میرسد ، واحدهای زیر را تشکیل دهد .

الف - مراکز خرید .

ب - مراکز صدور .

ج - دفاتر نمایندگی خارج از کشور .

د - شرکتهای خدمات بازرگانی .

ه - سازمان خدمات حسابداری و حسابرسی .

ماده ۲- به استناد آیه کریمه *لن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سبیلاً* و مدلول اصول مربوط به سیاست خارجی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، و بمنظور تحقق اصل "نه شرقی و نه غربی" در روابط بازرگانی خارجی کشور ، وزارت بازرگانی موظف است با همکاری وزارتخانه های ذیربط ، خط مشی اجرائی بازرگانی خارجی کشور و مقررات سالانه

بخش اول

- صادرات و واردات را با توجه به موارد ذیل تهیه و پس از تصویب هیات وزیران اعلام نماید .
- الف - جلوگیری از سلطه اقتصادی ، سیاسی و فرهنگی کفار و بیگانگان بر مسلمانان و عدم اتکا کشور به یک قطب اقتصادی - سیاسی .
- ب - اولویت دادن در انجام مبادلات تجاری به ملل مسلمان و مستضعف جهان در جهت گسترش روابط بازرگانی با آنان با رعایت مصالح کشور جمهوری اسلامی ایران .
- ج - اجتناب از انجام معاملات حرام از نظر شرع مقدس اسلام .
- د - حمایت از تولیدات داخلی .
- ه - کاهش میل به تجمل گرایی و تنوع طلبی در مصرف و ارائه الگوی مصرف با معیارهای اسلامی .
- و - پیش بینی و تامین نیازهای وارداتی .
- ز - گسترش و بهبود کمی و کیفی صادرات .
- ح - ایجاد موازنه ذرواردات و صادرات .
- ط - عدم اتکا صادرات کشور به یک محصول .

فصل دوم - مراکز خرید و مراکز صدور

بخش الف - وظایف و اختیارات مراکز خرید .

ماده ۳ - بمنظور خرید کالا ، مواد و خدمات بازرگانی مربوطه از خارج کشور ، مراکز خرید ، کلیه کالاهای وارداتی مورد نیاز کشور پس از تصویب اساسنامه آنها حداکثر تا چهار ماه بعد از تصویب آئین نامه اجرائی این قانون توسط وزارت بازرگانی تشکیل میشود .

تبصره - از این پس در این قانون بجای " کالا ، مواد و خدمات بازرگانی مربوطه " ، اختصاراً کلمه " کالا " بکار میرود .

ماده ۴ - هر مرکز خرید پس از تشکیل موظف است حداکثر ظرف مدت چهار سال خرید کلیه مقادیر وارداتی مورد نیاز کشور از هر یک از اقلام کالاهای موضوع فعالیت خود را راساً انجام دهد .

تبصره ۱ - هر یک از مراکز خرید تا زمانیکه راساً خرید کلیه مقادیر وارداتی کشور از هر یک از کالاهای موضوع فعالیت خود را بعهده نگرفته است ، خرید آن کالاهای توسط سایرین (بخشهای دولتی ، تعاونی و خصوصی) فقط با نظارت و کنترل آن مرکز بعمل خواهد آمد . حدود ، شرائط و چگونگی نظارت و کنترل در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد .

ز - بازاریابی در خارج کشور .

ح - صدور .

ط - کنترل و نظارت بر امر صدور سایرین .

تبصره ۱ - وزارت بازرگانی عنداللزوم شرکتهای خدمات بازرگانی صدور را بمنظور انجام قسمتی از وظایف فوق بر اساس این قانون و اساسنامه مربوط - که توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید - تشکیل خواهد داد .

تبصره ۲ - هر یک از مراکز خرید و صدور عنداللزوم با پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب مجمع عمومی مراکز میتوانند در یکدیگر ادغام شوند که در این صورت به مرکز بازرگانی خارجی موضوع فعالیت آنها تغییر نام یافته و اساسنامه مربوطه توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید .

تبصره ۳ - از این پس در این قانون بجای " مراکز خرید و مراکز صدور و مراکز بازرگانی خارجی" اختصاراً کلمه " مراکز" بکار میرود .

ماده ۶ - مراکز صدور پس از تشکیل موظفند حداکثر ظرف مدت چهار سال صدور کلیه مقادیر صادراتی کشور از هر یک از اقلام کالاهای موضوع فعالیت خود را راساً انجام دهند .

تبصره ۱ - تا زمانیکه هر یک از مراکز صدور راساً صدور کلیه مقادیر صادراتی کشور از هر یک از کالاهای موضوع فعالیت خود را بعهده نگرفته است ، صدور آن کالاها توسط سایرین (بخشهای دولتی ، تعاونی و خصوصی) فقط با نظارت و کنترل آن مرکز صدور بعمل خواهد آمد حدود و شرایط و چگونگی نظارت و کنترل در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد .

تبصره ۲ - صدور کالاهای اختصاصی موضوع فعالیت وزارتخانه ها ، سازمانها ، موسسات و شرکتهای دولتی که طبق قوانین خاص عهده دار صدور کالاهای مذکور میباشند مشمول مقررات مندرج در این ماده و تبصره های آن نخواهد بود ، و با اطلاع و هماهنگی مراکز انجام خواهد شد . نحوه هماهنگی بر اساس آئین نامه ای که بتصویب مجمع عمومی مراکز میرسد خواهد بود .

تبصره ۳ - مراکز صدور موظفند نام و نوع آن قسمت از کالاهای موضوع فعالیت خود را که میتواند راساً عهده دار صدور آنها شوند به شورایی عالی مراکز پیشنهاد نموده و پس از تایید شورا و تصویب مجمع عمومی مراکز جهت اطلاع عموم اعلام نمایند .

ماده ۷ - مراکز صدور در امر خرید داخلی کالاهای موضوع فعالیت خود موظف به رعایت اولویت خرید کالا از تولید کنندگان میباشند .

تبصره - مراکز صدور موظفند کالاهائی را خریداری و صادر نمایند که مطابق استانداردهای

تعیین شده توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران باشد

ماده ۸- موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران موظف است استانداردهای رسمی کلیه انواع کالاهای صادراتی را که وزارت بازرگانی مشخص مینماید، تعیین و اعلام کند و تسهیلات لازم را در جهت تطبیق نمونه کالاهای صادراتی با استانداردهای اعلام شده و صدور گواهینامه‌های مربوطه فراهم آورد.

ماده ۹- مراکز صدور و موظفند در مناطق عمده تولید کالاهای موضوع فعالیت خود، در موارد ضروری به پیشنهاد شورای عالی مراکز و وزارت بازرگانی و یا وزارت صنایع و یا وزارت کشاورزی و عمران روستائی و با وزارت معادن و فلزات و تصویب مجمع عمومی مراکز بمنظور ایجاد تسهیلات لازم برای عرضه کالا توسط تولیدکنندگان، شعبه یا نمایندگی تاسیس نمایند.

ماده ۱۰- واحدهای تعاونی و خصوصی میتوانند با اجازه وزارت بازرگانی از محل ارز تحصیل شده بابت صدور کالاهای موضوع فعالیت خود، ماشین آلات تولیدی تعیین شده توسط وزارت صنایع را بر اساس مقررات مربوطه و از طریق مراکز خرید وارد نمایند.

بخش ج . امور مشترک مراکز

ماده ۱۱- هریک از مراکز دارای شخصیت حقوقی میباشد و به شکل شرکت سهامی و وابسته به وزارت بازرگانی که کلیه سهام آن متعلق به دولت است تشکیل و اداره میگردد.

ماده ۱۲- " مجمع عمومی مراکز " مرکب از وزیر بازرگانی بعنوان رئیس، وزیر امور اقتصادی و دارائی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، وزیر صنایع، وزیر کشاورزی، وزیر امور خارجه و رئیس کل بانک مرکزی ایران بمنظور انجام وظائفی که طبق این قانون و اساسنامه مربوطه به عهده آن واگذار میشود تشکیل میگردد.

تبصره ۱- مجمع عمومی مراکز وظایف مجمع عمومی هریک از مراکز را نیز انجام میدهد.

تبصره ۲- هریک از اعضاء مجمع عمومی غیر از وزیر بازرگانی میتوانند یکی از معاونین خود را بطور ثابت بعنوان نماینده تام الاختیار خود جهت شرکت در مجمع عمومی در موارد اضطرار معرفی نمایند.

ماده ۱۳- خط مشی و سیاستهای کلی مراکز با توجه به خط مشی و مقررات موضوع ماده ۲ این قانون توسط مجمع عمومی مراکز تعیین میشود.

ماده ۱۴- موضوع فعالیت و میزان سرمایه هر مرکز و تغییر در هریک از این موارد به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب مجمع عمومی مراکز خواهد بود.

تبصره - وزارت بازرگانی عنداللزوم میتواند در طول دومین سال تاسیس هر مرکز بمنظور تفکیک موضوع فعالیت آن، مرکز یا مراکز جدید با تصویب مجمع عمومی مراکز تشکیل دهد.

ماده ۱۵- کالاهای تسلیحاتی که توسط دستگاههای نظامی و انتظامی دولتی وارد یا صادر میشود و همچنین نفت و گاز طبیعی و فرآوردههای حاصل از آنها که توسط وزارت نفت و موسسات وابسته آن وارد یا صادر میشود موضوع فعالیت هیچیک از مراکز قرار نمیگیرد .
تبصره- هیات دولت میتواند عنداللزوم خرید و صدور بعضی از کالاهای ماده ۱۵ را بعهده مراکز بگذارد .

ماده ۱۶- بمنظور انجام وظایف زیر شورائی بنام شورای عالی مراکز خرید و صدور تشکیل میشود .

الف - ایجاد هماهنگی در امور مراکز .

ب - مراقبت بر حسن جریان امور اجرائی مراکز .

ج - صدور بخشنامهها و دستورات عملیهای اجرائی برای مراکز مبتنی بر سیاستهای کلیسی تعیین شده توسط مجمع عمومی مراکز و وزارت بازرگانی .

د - ارائه پیشنهاد و نظر مشورتی جهت اتخاذ تصمیم به مجمع عمومی مراکز .

ه - سایر وظایف محوله در این قانون و اساسنامههای مربوطه .

ماده ۱۷- شورای عالی مراکز مرکب از هفت عضو بشرح زیر میباشد .

- معاون وزیر بازرگانی به پیشنهاد دوزیر و تصویب مجمع عمومی مراکز به عنوان رئیس شورا

- چهار عضو موظف به پیشنهاد دوزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی مراکز .

- دو عضو غیر موظف از معاونین ذی ربط وزارت بازرگانی به انتخاب وزیر بازرگانی .

مقررات اجرائی این شورا ، در آئین نامه اجرائی این قانون خواهد آمد .

تبصره ۱- شورای عالی مراکز ، موظف است در جلسات خود حداقل دو نفر از روسای هیات-

مدیره های مراکز را به عنوان مشاور دعوت نماید .

تبصره ۲- انتصاب اعضاء موظف شورا برای مدت دو سال خواهد بود و انتخاب مجدد

آنان بلامانع است و عزل آنان قبل از انقضای دوره به پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب

مجمع عمومی میباشد .

فصل سوم - دفاتر نمایندگی خارج از کشور

ماده ۱۸- وزارت بازرگانی موظف است در صورت پیشنهاد شورای عالی مراکز و تایید مجمع

عمومی مراکز و تصویب هیات وزیران ، دفاتر نمایندگی وابسته به آن وزارتخانه را در سایر

کشورها ، بمنظور انجام امور زیر تاسیس نماید ، فعالیتهای این دفاتر باید با اطلاع و

هماهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آن کشور انجام پذیرد .

الف- هماهنگی امور اجرائی بازرگانی در خارج کشور .

- ب - بررسی و ارزیابی بازارهای جهانی و کسب اطلاعات مورد نیاز مراکز .
- ج - سایر اموریکه مراکز در رابطه با وظایف خود به عهده این دفاتر و اگذازمینمایند .
- تبصره ۱ - تعطیل یا انحلال این دفاتر به پیشنهاد وزیر بازرگانی ، تأیید مجمع عمومی مراکز و تصویب هیات وزیران خواهد بود . آئین نامه اجرائی تاسیس ، تعطیل و یا انحلال این دفاتر توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب هیات وزیران میرسد .
- تبصره ۲ - بودجه هر یک از این دفاتر در بودجه سالانه مراکز منظور خواهد شد . این دفاتر در امور اداری و استخدامی ، مالی و معاملاتی و حقوقی تابع مقررات مراکز خواهد بود .
- تبصره ۳ - روسای دفاتر توسط وزیر بازرگانی منصوب میشوند .

فصل چهارم - شرکتهای خدمات بازرگانی

- ماده ۱۹ - شرکتهای خدمات بازرگانی که از این پس در این قانون به اختصار " شرکت " نامیده میشود بمنظور انجام امور زیر در مورد کالاهای موضوع فعالیت خود تشکیل میگردد .
- الف - پیش بینی و برآورد میزان نیاز .
- ب - قبول سفارشات بخشهای دولتی ، تعاونی و خصوصی .
- ج - سفارش خرید از خارج کشور به مراکز ذیربط .
- د - ترخیص .
- ه - نگهداری و حفاظت .
- و - فروش و توزیع عمده اولیه و تحویل کلیه مقادیر کالاهای وارداتی مراکز .
- ز - همکاری و هماهنگی و نظارت در توزیع عمده اولیه کالاهای وارداتی سایرین .
- ح - هماهنگی و نظارت در توزیع عمده اولیه محصولات داخلی مشابه
- ماده ۲۰ - هر یک از شرکتهای دارای شخصیت حقوقی میباشد ، که به شکل شرکت سهامی و وابسته به وزارت بازرگانی که کلیه سهام آن متعلق به دولت است تشکیل و اداره میگردد .
- ماده ۲۱ - مجمع عمومی شرکتهای خدمات بازرگانی مرکب از وزیر بازرگانی بعنوان رئیس مجمع عمومی ، وزیر امور اقتصادی و دارایی رئیس سازمان برنامه و بودجه ، وزیر صنایع ، وزیر کشاورزی ، وزیر راه و ترابری ، وزیر مسوول در جهاد سازندگی ، وزیر معادن و فلزات و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل میشود .
- تبصره ۱ - مجمع عمومی شرکتهای خدمات بازرگانی ، وظایف مجمع عمومی هر یک از شرکتهار انبیا انجام میدهد .
- تبصره ۲ - هر یک از اعضاء مجمع عمومی غیر از وزیر بازرگانی میتواند یکی از معاونین خود را بطور ثابت بعنوان نماینده تام الاختیار خود جهت شرکت در مجمع عمومی در موارد

اضطرار معرفی نمایند .

ماده ۲۲- وزارت بازرگانی موظف است کلیه شرکتها را پس از تصویب اساسنامه آنها حداکثر تا ۴ ماه بعد از تصویب آئین نامه اجرائی این قانون تشکیل دهد .

تبصره ۱- موضوع فعالیت و میزان سرمایه هر شرکت و تغییر در هر یک از این موارد با پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی شرکتها خواهد بود .

تبصره ۲- وزارت بازرگانی عنداللزوم میتواند در طول دومین سال تاسیس هر شرکت بمنظور تفکیک موضوع فعالیت آن ، شرکت یا شرکتهای جدیدی با تصویب مجمع عمومی شرکتها تشکیل دهد .

ماده ۲۳- خط مشی و سیاستهای کلی شرکتها با توجه به خط مشی و مقررات موضوع ماده ۲ این قانون توسط مجمع عمومی شرکتها تعیین میشود .

ماده ۲۴- بمنظور انجام وظایف زیر شورائی بنام شورای عالی شرکتهای خدمات بازرگانی تشکیل میشود .

الف - ایجاد هماهنگی در امور شرکتها .

ب - مراقبت بر حسن جریان امور اجرائی شرکتها .

ج - صدور بخشنامهها و دستورالعملهای اجرائی برای شرکتها مبتنی بر سیاستهای کلی تعیین شده توسط مجمع عمومی شرکتها و وزارت بازرگانی .

د - ارائه پیشنهاد و نظر مشورتی جهت اتخاذ تصمیم به مجمع عمومی شرکتها .

ه - سائر وظایف محوله در این قانون و اساسنامههای مربوطه .

ماده ۲۵- شورای عالی شرکتها مرکب از هفت عضو بشرح زیر میباشد .

- معاون وزیر بازرگانی به پیشنهاد دوزیر و تصویب مجمع عمومی شرکتها به عنوان رئیس شورا .

- چهار عضو موظف به پیشنهاد وزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی شرکتها .

- دو عضو غیرموظف از معاونین ذی ربط وزارت بازرگانی به انتخاب وزیر بازرگانی .

مقررات اجرائی این شورا ، در آئین نامه اجرائی این قانون خواهد آمد .

تبصره - شورای عالی شرکتها ، موظف است در جلسات خود حداقل دو نفر از روسای هیات مدیره های شرکتها را به عنوان مشاور دعوت نماید .

ماده ۲۶- هر شرکت موظف است طبق برنامه ای حاوی نوع و مقدار و زمان ورود کالا که به تصویب شورای عالی شرکتها رسیده باشد ، خرید کلیه مقادیر کالاهای وارداتی مورد نیاز کشور از هر یک از کالاهای موضوع فعالیت خود را به مراکز مربوطه سفارش دهد .

تبصره - تامین وجوه و اعتبارات مورد نیاز جهت خرید کالاهای سفارش شده

بعهده شرکت سفارش دهنده میباشد .

ماده ۲۷- شرکتهاموظفند کلیهکالاهاى دراختیارویامتعلق بهخودرا بهقیمت تعیین شده توسط مرجع ذیصلاح قیمت گذاری کشور ، از طریق شعب خود در مراکز استانها بترتیب اولویت بهمتقاضیان بخشهای دولتی ، تعاونی وخصوصی بفروشد . ضوابط ومقررات مربوط بهاین ماده درآئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد .

ماده ۲۸- تازمانیکه مراکزتصدی کامل واردات رابعهده نگرفته اند (موضوع ماده ۴) هریک از شرکتهها با تایید شورایعالی شرکتهها و تصویب وزیر بازرگانی مجازند تمام یا قسمتی ازکالاهاى وارداتی واردکنندگان غیردولتی رابه نحوی که درآئین نامه اجرائی این قانون پیش بینی میشود خریداری نموده ویاتوزیع عمده آنرا دراختیار بگیرند .

فصل پنجم

هیات عالی نظارت

ماده ۲۹- هیات عالی نظارت بمنظور انجام وظائف زیرتشکیل میگردد .

الف - نظارت برحسن اجراء این قانون و اساسنامه ها و آئین نامه ها و خط مشی های مربوط و کلیه مصوبات مجمع عمومی مراکز و شرکتهها .

ب - اظهار نظر درباره چگونگی عملکرد سالانه هریک از مراکز و شرکتهها و دفاتر خارج از کشور و تسلیم گزارش آن به مجمع عمومی مربوطه و شورای اقتصاد و مجلس شورای اسلامی و شورایعالی قضائی ونخست وزیر .

ج - گزارش فوری تخلفات و هرگونه اقدامی که موجب ضرور زیان کشور باشد به مراجع مذکور دربند ب .

د - رسیدگی به شکایات و پیشنهادات واصله در زمینیه امور بازرگانی مربوط به مراکز و شرکتهها .

ه - نظارت بر امور بازرگانی خارجی سایر دستگاههای دولتی .

و - سایر وظائف محوله طبق اساسنامه ها و آئین نامه های مربوط به این قانون .

ماده ۳۰- هیات عالی نظارت مرکب از ۹ نفر بشرح زیر میباشد .

الف - نماینده نخست وزیر بعنوان رئیس .

ب - دو نفر به انتخاب مجلس شورای اسلامی از نمایندگان یا دیگران .

ج - دو نفر به انتخاب شورایعالی قضائی .

- د - دونفرازی بخش های تعاونی و خصوصی به انتخاب وزیر بازرگانی .
ه - یک نفر به انتخاب مجمع عمومی مراکز .
و - یک نفر به انتخاب مجمع عمومی شرکتها .
- ماده ۳۱ - دبیرخانه هیات عالی نظارت در وزارت بازرگانی تاسیس و هزینه های متعلقه در بودجه آن وزارتخانه پیش بینی میشود .
- ماده ۳۲ - هر یک از اعضاء هیات عالی نظارت برای مدت دو سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع میباشد .
- تبصره - عزل هر یک از اعضاء هیات عالی نظارت با مرجع انتخاب کننده آن میباشد .
- ماده ۳۳ - اعضاء هیات عالی نظارت در جلسات هیات مدیره مراکز و شرکتها بدون حق رای میتوانند شرکت نمایند .
- ماده ۳۴ - در موارد ضروری بمنظور کنترل امر خرید و صدور مراکز با پیشنهاد شورای عالی مراکز و یکی از اعضاء مجمع عمومی و تصویب مجمع خرید یا صدور قسمتی از سهمیه هر یک از مراکز به مرکز خرید یا صدور دیگری واگذار میگردد .
- ماده ۳۵ - هیات عالی نظارت حق دارد بنحوی که در اساسنامه های مراکز و شرکتها خواهد آمد مجمع عمومی مراکز و شرکتها را به جلسه فوق العاده دعوت نماید .
- ماده ۳۶ - دفاتر نمایندگی خارج کشور ، موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی ، مراکز ، شرکتها و سایر واحدهای دولتی ذیربط در امر بازرگانی خارجی موظف به ارائه اطلاعات درخواستی هیات عالی نظارت میباشد .

فصل ششم

سازمان خدمات حسابداری و حسابرسی

- ماده ۳۷ - به وزارت بازرگانی اجازه داده میشود بمنظور تامین خدمات حسابداری و حسابرسی مراکز و شرکتها و سازمانهای وابسته سازمانی برطبق این قانون و اساسنامه مربوطه تشکیل دهد .

فصل هفتم

مقررات مالی و اداری

بخش الف - مقررات مالی

- ماده ۳۸ - مراکز و شرکتها در صورت ضرورت مجاز به تحصیل وام و یا اعتبارات

بانکی از منابع داخلی بمنظور تامین وجوه مورد نیاز عملیات بازرگانی خود بر اساس آئین نامه اجرائی این قانون میباشند .

تبصره ۱- بانک مرکزی ایران موظف است وام و اعتبارات مورد نیاز مراکز صدور و شرکتها را جهت انجام وظائف مربوطه حسب مورد بنا به پیشنهاد شورای عالی مراکز یا شرکتها و تصویب مجمع عمومی مراکز یا شرکتها و با تضمین سازمان برنامه و بودجه در اختیار آنان قرار دهد .
تبصره ۲- استقرار هریک از مراکز و شرکتها از محل درآمد و سرمایه های در گردش یکدیگر با پیشنهاد شورای عالی و تصویب مجمع عمومی مربوطه نسبت به استقرار از سایر منابع اولویت دارد .

ماده ۳۹- وزارت بازرگانی موظف است از طریق سیستم بانکی کشور در جهت تامین قسمتی از وجوه مورد نیاز مراکز صدور و شرکتها ترتیب بکار انداختن اندوخته های پولی مردم را به شکل عقد مضاربه بدهد ضوابط و مقررات این امر و نحوه خدمات شبکه بانکی حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت بازرگانی با همکاری بانک مرکزی ایران تهیه و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد .
تبصره - مراکز صدور و شرکتها موظفند پس از حصول امکانات لازم جهت اجرای منظور فوق در تامین وجوه نقدی مورد نیاز خود انجام مضاربه را بر اخذ اعتبارات و وام بانکی اولویت دهند .

ماده ۴۰- هزینه های سالانه هریک از شرکتها و مراکز ، پس از تأیید شورای عالی و تصویب مجمع عمومی مربوطه در بودجه کل کشور منظور و پس از تصویب مجلس شورای اسلامی تنها از محل درآمد همان شرکت و یا مرکز قابل اجراء میباشد .

ماده ۴۱- مراکز و شرکتها از مشمول ماده ۷۳ قانون محاسبات عمومی مستثنی بوده و در مواردی که در این قانون و اساسنامه های مربوطه پیش بینی نشده باشد تابع قانون تجارت میباشد .

تبصره - وزارت بازرگانی موظف است آئین نامه های مالی و معاملاتی مراکز و شرکتها را حداکثر ظرف مدت چهار ماه پس از تصویب اساسنامه های آنها تهیه و به تصویب مجمع عمومی مربوطه برساند و هرگونه تغییری در آنها منوط به پیشنهاد دوزیر بازرگانی و تصویب مجمع عمومی مربوطه میباشد .

ماده ۴۲- هریک از مراکز و شرکتها موظفند سود خالص مصوب مجمع عمومی خود را بعد از پایان سال به حساب خزانه داری کل واریز نمایند .
بخش ب - امور داری

ماده ۴۳- انتقال کارکنان مراکز ، شرکتها و موسسات موضوع این قانون به سایر

وزارتخانه‌ها، سازمانها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت ممنوع است لیکن مأموریت آنان به سایر واحدهای دولتی مجاز می‌باشد.

ماده ۴۴- واحدهای موضوع ماده ۱ این قانون از شمول قانون استخدام کشوری مستثنی بوده و امور اداری و استخدامی آنها طبق ضوابطی خواهد بود که توسط وزارت بازرگانی تهیه و بتصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

ماده ۴۵- مراکز بمنظور حسن انجام امور تجاری خود و تشویق کارکنان به تلاش و ابتکار در جهت حفظ منافع کشور، روش پرداخت پاداش متناسب با کار و ابتکار و براساس اصول اسلامی رابنحوی که در آئین‌نامه مصوب مجمع عمومی مراکز پیش بینی شود معمول می‌دارند.

فصل هشتم - تکمله

ماده ۴۶- وزارت بازرگانی موظف است هر یک از مراکز تهیه و توزیع کالا را که براساس مصوبه ۱۳۵۹/۲/۲۰ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران تشکیل شده اند پس از واگذاری کلیه امور مربوطه آنها به مراکز و شرکتها، منحل نماید و حداکثر ظرف مدت یکسال از تاریخ انحلال هر یک، نسبت به تصفیه آن اقدام کند.

تبصره - پس از انحلال مراکز تهیه و توزیع کالا، تامین هزینه های موسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی (موضوع ماده ۱۳ قانون تشکیل مراکز تهیه و توزیع کالا، مصوبه ۱۳۵۹/۲/۲۰ شورای انقلاب) از محل بودجه عمومی کشور انجام خواهد شد.

ماده ۴۷- دولت موظف است حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، با توجه به بخش تعاونی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لایحه مربوط به تعیین ضوابط، قلمرو، شرائط و مقررات تشکیل شرکتها و موسسات تعاونی توزیع را تهیه و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ایران تقدیم نماید.

ماده ۴۸- آئین‌نامه های اجرایی این قانون باید حداکثر ظرف مدت ۴ ماه پس از تصویب اساسنامه های مراکز و شرکتها، توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب هیات وزیران برسد.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر چهل و هشت ماده و سی و سه تبصره در جلسه روز سه شنبه بیست و یکم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و شصت و یک مجلس شورای اسلامی بتصویب رسیده است. / ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی
۱۳۵۹/۲/۲۰